

2. HODINA ZRADY

Evanjelium podľa Jána 13, 21-30

Keď to Ježiš povedal, zachvel sa v duchu a vyhlásil: Amen, amen, hovorím vám, jeden z vás ma zradí. Učeníci sa pozreli v rozpakoch jeden na druhého, o kom to hovorí. Jeden z jeho učeníkov, ktorého Ježiš miloval, bol za stolom po Ježišovom boku. Jemu dal Šimon Peter znamenie, aby sa opýtal, o kom to hovorí. On sa naklonil k Ježišovej hrudi, a opýtal sa ho: Pane, kto je to? Ježiš odpovedal: Ten, komu podám namočenú skyvu. Potom namočil skyvu, vzal ju a podal Judášovi, synovi Šimona Iškariotského. A hneď po tej smidke vošiel do Judáša satan. Tu mu Ježiš povedal: Čo chceš urobiť, urob čím skôr. Nikto zo stolujúcich však nerozumel, prečo mu to povedal. Pretože Judáš mal pokladničku, niektorí si mysleli, že mu Ježiš povedal: Nakúp, čo potrebujeme na sviatky!, alebo aby dal niečo chudobným. Judáš vzal smidku a vyšiel von. Bola noc.

Téma o ktorej chceme spoločne premýšľať nie je ľahká. Takmer každý deň sa stretávame so situáciou v ktorej sa nás zrada nejakým spôsobom dotýka. Kto zradí je zradca. V Ježišovej blízkosti vyrástla nielen milujúca Mária, ale i zradca Judáš. Ježišova blízkosť nás pretvára a formuje, ale vzdialovanie sa od Krista nás deformuje. Ak sa nedáme oslobodiť od lásky k hmotným veciam, sme schopní všetkého dokonca i zradiť. Judáš, jeden z dvanástich, jeden z najbližších Ježišových priateľov, zradí svojho Pána za smiešnu sumu 30 strieborných. Niektoré historické pramene hovoria o tom, že za 30 strieborných sa dal kúpiť otrok a ak by vtedy existoval kurzový lístok, tak by to bolo asi **227 EUR**.

V moderných slovníkoch nájdeme niekoľko významov tohto 5 písmenkového slova-zrada, ktoré sa môže dotknúť ako jednotlivca, malého či väčšieho spoločenstva alebo dokonca aj vlasti či národa či ideálov. Často dokonca počujeme, že nás zradilo zdravie či dokonca aj hmotné veci zradia človeka vo chvíli, kedy to človek najviac potrebuje ako napríklad v situáciu, keď potrebujete súrne zavolať a sa nám telefón vybije alebo prestane fungovať spojenie lebo spadla sieť, alebo potrebujete zabrzdiť a auto ide ďalej....Pri zrade ide o **čin v prospech nepriateľa vlastného národa**, rodiny či priateľa. Zrada je konanie a čin v ktorom sa porušuje dohoda. Mnoho vzťahov sa po zrade mení na nepriateľstvo. Ak človek zradí či už iného alebo aj seba samého spôsobí tým bolesť, ktorá sa dá liečiť...

Istý autor v jednom článku na túto tému poznamenal, že **aj odpustenie zrady je možné, ale chce to však čas, tak ako každé ochorenie, bolesť či nemoc**. Lebo zrada je ako otvorená fraktúra srdca, ktorá bolí aj keď nie je vidno navonok krvácanie. Je to ako **boj s drakom**, ktorého bojiskom je naša hlava – **teda všetko je v hlave**- kde sa bije minulosť s budúcnosťou, odpustenie s láskou.

Evanjelium Jánovo nám k tejto téme prostredníctvom Judáša zradcu ponúka celkom slušné riešenie a inšpiráciu. Z historických a biblických prameňov vieme, že Judáš Iškariotský bol správcom financií spoločenstva 12-stich učeníkov, ktorí chodili s Ježišom. Biblia ho označuje nie len ako správcu financií, ale aj ako zlodeja. A tak láska k peniazom ho natoľko ovplyvnila, že sa kvôli tridsiatim strieborným- sa stáva aj zradcom Pána Ježiša, keď v Getsemanskej záhrade v tme označil bozkom Ježiša, aby vedeli koho majú zatknúť.

Udalosti po tomto Judaškom bozku nabrali na dejinných obrátkach a všetko dostáva rýchly spád od zrady, uväznenia, odsúdenia až po ukrižovanie. Keď si zradca Judáš uvedomil, že prvotný plán, že Ježiša len potrestajú neskončil len bičovaním, ale smrťou...keď si vo svojom svedomí uvedomil, čo spôsobil išiel a ukončil svoj život.

Z jurisdikčného hľadiska vtedajšej doby by mohlo dôjsť k naplneniu zákona: oko za oko, zub za zub, život za život. Otázka, ktorá sa nám v tejto situácii vynára je: či Judášova dobrovoľná smrť pod tlakom viny a svedomia bola jediným riešením???

V románe Juliana Greena: Každý človek v svojej noci,... píše autor, že „Ježiš mal Judáša rád. A hoci je zrada v akomkoľvek zmysle slova veľkým hriechom, nie je to hriech najväčší. Aj zrada sa dá odpustiť. Judášov omyl bol v tom, že neveril v odpustenie zrady. Judáš aj keď zradí, ale odpustenie nehľadá u Pána Ježiša ani riešenie alebo východisko, ale ide za tými, ktorí mu dali tridsať strieborných. Tí sa k nemu otočili chrbtom. Pre toto končí jeho životný príbeh smutne. Smrťou.

Ako ľudia, ako kresťania, ktorí v sebe pestujeme aj túžbu pod odpustení, by sme mohli vidieť v tejto situácii aj iné riešenie než aké uskutočnil Judáš. Pravdepodobne by to všetko vyzeralo ináč, keby Judáš bol išiel za Ježišom a tam, pod jeho krížom, padol na kolená a prosil o odpustenie. Som presvedčený, že z Ježišovej strany by sa dočkal prejavu milosti, lásky a odpustenia... Judášova cesta životom by neskončila tak ako skončila. Riešenie je v odpustení.

Verím, že keby bol prosil o odpustenie, že by odpustenie dostal. Hroznou vecou však je, že jemu tento okamih pokory a túžby po odpustení chýbal. Judáš sa sám k sebe už nevrátil.“

Judášov veľký hriech bol v tom, že stratil vieru v lásku a v odpustenie u svojho Pána a Učiteľa. Keby bol Judáš veril v Ježišovu lásku, keby i napriek svojej vine hľadal k nemu cestu, mohla ho minúť tragédia smrti. Odpustením zrady, by sa bol stal znamením nádeje pre všetkých, ktorí v bezvýchodiskovej situácii svojej viny a zrady nevedia, že Božia láska je väčšia než naše ľudské srdce, ktoré nás obžalúva. Lebo ako píše apoštol Pavol: Aj keď nás srdce odsudzuje, Boh je väčší ako naše srdce.

Ako je to s nami priatelia? V čom sa podobáme Judášovi my? Nech nás toto naše uvažovanie o Judášovi privedie k obnove života.

Máme čas na pokánie, máme čas na obrátenie. Judáš totiž nebol jediným zradcom. Bol ním napr. aj Peter, **ale ten** svoju zradu oľutoval a Pán ho odmenil.

Aj ten najhorší stav, do ktorého nás – môže zrada dostať, Ježiš premohol. Vyviedol nás z tmy do svetla. Do stavu narušenej dôvery tak dáva nový začiatok. Novú možnosť. To je pre nás veľkým povzbudením.

Na príbeh o zrade Judáša sa nakoniec aj tak musíme pozerat' z perspektívy víťazného konca toho, kto bol zradený. Pán Boh porazil smrť, ktorá bola spôsobená zradou, keď Ježiša vzkriesil. Pri Ježišovi si môžeme si byť istí láskou a odpustením, lebo vedení Jeho Duchom Svätým môžeme zvládnuť aj zradu a zranenia medzi nami, keď MU budeme dôverovať a naučíme sa my sami navzájom jeden druhému dôverovať. V tomto smere je tato situácia pre nás inšpirujúca. Nech nám v tom Pán Boh pomáha.

Amen.

PaedDr. Dušan Havrila, PhD., farár Evanjelickej cirkvi a.v.